

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

**Pārskats par
“Ainavu politikas ieviešanas plānu 2024.–2027. gadam”
īstenošanu 2024. gadā**

2025

Saturs

Ievads	3
1. Plāna uzdevumu izpilde	4
2. Ainavu pārvaldības koordinācijas padomes aktuālie jautājumi 2025. gadā	16

Ievads

Ainavu plānošana un pārvaldība Latvijā notiek saskaņā ar Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju „Latvija 2030” (apstiprināta LR Saeimā 2010.gada 10.jūnijā) un Eiropas ainavu konvenciju (ratificēta LR Saeimā 2007. gada 29. martā ar likumu “Par Eiropas ainavu konvenciju”). No tā izrietošā ainavu politika Latvijā tiek īstenota 2024. gadā Ministru kabinetā pieņemtā “Ainavu politikas ieviešanas plāna 2024.–2027. gadam” (turpmāk – Plāns) ietvaros. Plāna mērķis ir sekmēt ainavu aizsardzības, plānošanas un attīstības pasākumus, tādējādi atbalstot Latvijas daudzveidīgā dabas un kultūras mantojuma saglabāšanu un veicinot valsts ilgtspēju. Plāns nosaka tuvāko četru gadu prioritātes un rīcības Eiropas ainavu konvencijas ieviešanai, par ko atbildīga ir Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija.

Plāna izstrāde balstīta uz VPP “Ilgtspējīga teritorijas attīstība un racionāla zemes resursu izmantošana” rezultātiem kā galvenajiem datiem un jaunāko informāciju par Latvijas ainavu.

Informatīvajā ziņojumā norādīts Plānā iekļauto pasākumu izpildes progress, kā arī informācija par pasākumiem, kas veikti papildus Plānā noteiktajiem pasākumiem laika periodā no Plāna apstiprināšanas līdz 2025. 1. februārim (turpmāk – periods) un kuriem ir ietekme uz Ainavu pārvaldību.

Plānā noteikts, ka 2025., 2026. un 2027. gada februārī VARAM sadarbībā ar ainavu pārvaldībā iesaistītajām institūcijām un NVO sagatavos pārskatu par Plāna īstenošanu iepriekšējā gadā, vērtējot katra Plāna pasākuma darbības un rezultāta rādītāju izpildi. Pārskats tiks izskatīts Koordinācijas padomē, pieņemot lēmumu par aktualitātēm Plāna turpmākajā īstenošanā.

1. Plāna uzdevumu izpilde

Atbilstoši 2024. gada 3. aprīļa Ministru kabineta rīkojumam “Par Ainavu politikas ieviešanas plānu 2024.–2027. gadam” 3. punktam, Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija ir apkopojusi informāciju par Plāna pasākumu izpildi.

Kopā uz 2025. gada 1. februāri no 29 uzdevumiem ir izpildīts 1 uzdevums, 22 uzdevumu izpilde turpinās, bet 5 uzdevumiem izpilde nav vēl uzsākta.

Ainavu politikas ieviešanas plāna 2024.–2027. gadam darbības rezultāti

Darbības rezultāts	Apraksts	Rezultāta rādītājs			
		Bāzes vērtība 2024.gadā	Vērtība šobrīd (2025. gada 1. februāris)	Starpvērtība 2025.gadā	Vērtība 2027.gadā

1. rīcības virziens: “Izpratnes un zināšanu par ainavām veidošana”

1.1. Uzlabota sabiedrības informētība un speciālistu zināšanas par ainavām	Sagatavoti un publiskoti 2 jauni informatīvi materiāli: -Latvijas ainavu atlants, -EP Ainavas balvas Latvijas nacionālās atlases pieteikumu katalogs	0	1 (publiskots Latvijas ainavu atlants)	1	2
1.2. Pieaug sabiedrības izpratne par ainavu nozīmi, aizsardzību un kvalitāti	Iesniegti pieteikumi EP Ainavas balvas nacionālajai atlasei	0	0	7	14

2. rīcības virziens: “Ainavu pārvaldībā iesaistīto speciālistu apmācības un ainavu pētniecības uzlabošana”

2.1. Uzlabotas ainavu	Noorganizēti semināri un zinātniski	0	0	3 semināri	7 semināri
------------------------------	-------------------------------------	---	---	------------	------------

pārvaldībā iesaistīto speciālistu zināšanas par ainavām	praktiskas konferences par aktuāliem jautājumiem ainavu pētniecības un pārvaldības jomā		1 konference	2 konferences
--	---	--	--------------	---------------

3. rīcības virziens: "Ainavu pārvaldības uzlabošana"

3.1. Uzlabota sadarbība institūciju un sabiedrības starpā	Izveidota pastāvīga starpinstitucionāla Ainavu pārvaldības koordinācijas padome	0	1	1	1
3.2. Izveidoti 2 jauni ainavu pārvaldības instrumenti	-Nacionālas nozīmes ainaviski vērtīgu teritoriju pārvaldības un atbalsta modelis un integrētas vadlīnijas konkrētu nacionālas nozīmes ainaviski vērtīgu teritoriju attīstībai un plānošanai; - Vadlīnijas par zaļās infrastruktūras plānošanu, t.sk. pilsētvidē	0	0	1	2

4. rīcības virziens: "Ainavu kvalitātes uzlabošana"

4.1. Uzlabota ainavu kvalitāte	Īstenoti projekti ainavu kvalitātes uzlabošanai	0	0	20	45
---------------------------------------	---	---	---	----	----

Pasākumi mērķu sasniegšanai

Plāna mērķis Ir radīti priekšnosacījumi daudzveidīgu un sabiedrībai pieejamu ainavu attīstībai, kas, nodrošinot labu vides stāvokli, tostarp bioloģisko daudzveidību, saglabājot un attīstot vienoto kultūras un dabas mantojumu, veicinot ekonomisko aktivitāti, kā arī stiprinot vietu identitāti, iedzīvotāju vietas piederības sajūtu un patriotismu, visā Latvijā uzlabo cilvēku dzīves kvalitāti

1.rīcības virziens “Izpratnes un zināšanu par ainavām veidošana”

1.rīcības virziena politikas rezultāti:

- Sagatavoti un publiskoti 2 jauni informatīvi materiāli – Latvijas ainavu atlants, EP Ainavas balvas pieteikumu katalogs
- Pieaug sabiedrības izpratne par ainavu nozīmi, aizsardzību un kvalitāti - kopā EP Ainavas balvas nacionālajām atlasēm (divās sesijās) iesniegti 14 pieteikumi

N.p.k.	Pasākums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Termiņš	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Izpilde uz 2025. gada 1. februāri
1.1.	Publiskot un uzturēt digitālo Latvijas ainavu atlantu	Izveidots jauns instruments sabiedrības informēšanai un teritorijas attīstības plānošanai par Latvijas ainavu vērtībām un ainavu izmantošanas potenciālu	Digitālā Ainavu atlanta lietotāju skaita pieaugums. Bāze 2024.g. - 0 lietotāju, 2027.gadā -vismaz 300 lietotāju.	Publiskot atlantu 2024. gada 1.pusgadā, uzturēt atlantu 2024.-2027.gados	VARAM	VRAA, APP AREI	<p>Izpildīts Ar 2024. gada 1. augustu Latvijas ainavu atlanta profils ir pilnīgā VARAM pārraudzībā</p> <p>Izpildē</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dalība LZP VPP pētījumu video veidošanā https://www.viegliparzinatni.lv/tava-zeme/ - Starptautiskajā Ainavu dienā publicēts ieraksts par Latvijas Ainavu atlantu - Pieredzes apmaiņa Norvēģijā 12.-13.11.2024. - Dalība LZP VPP pētījumu diskusijā LR1 (K.Kedo) https://lr1.lsm.lv/lv/raksts/zina-mais-nezinamaja/latvijas-digitalais-ainavu-atlants-ka-tas-atiskas-no-parastas-k.a199412/ - Veikts tulkojums VPP projekta par ainavu novērtējuma rokasgrāmatu. Nosūtīts norvēģu kolēģiem.

1.2.	Regulāri apkopot un ievietot ainavu atlantā informāciju par pasākumiem ainavu vērtību apzināšanai un saglabāšanai plānošanas reģionos, pašvaldībās	Pieaug sabiedrības un ainavu pārvaldības speciālistu informētība par pasākumiem ainavu vērtību apzināšanai un saglabāšanai dažādos mērogos	Digitālajā ainavu atlantā regulāri (divas reizes gadā) iekļauta informācija par pasākumiem ainavu vērtību apzināšanai un saglabāšanai plānošanas reģionos, pašvaldībās, NVO	2024. - 2027.gads	VARAM	KPR, LPR, RPR, VPR, ZPR, Koordinācijas padome	Izpildē Latvijas ainavu atlantā regulāri tiek publicēta informācija par aktuālāko informāciju saistībā ar ainavu pārvaldību
1.3.	Regulāri aktualizēt VARAM tīmekļvietni par ainavu politiku	Sabiedrībai un speciālistiem nodrošināta aktuāla informācija ainavu jomā https://www.varam.gov.lv/lv/ainavu-politika	Katru gadu vietnē https://www.varam.gov.lv/lv/ainavu-politika ievietotas vismaz divas jaunas ziņas	2024. - 2027.gads	VARAM	Koordinācijas padome	Izpildē VARAM mājas lapā izveidota apakšsadaļa Ainavu padomes sēžu materiālu apkopojumam un pieejamībai
1.4.	Atbilstoši EP Ainavas balvas sesijām nodrošināt EP Ainavas balvas nacionālās atlasē (turpmāk-atlase), pilnveidojot nacionālās atlasē nolikumu	Veicināta pašvaldību un NVO aktivitāte daudzveidīgu projektu un pētījumu īstenošanā un popularizēšanā ainavu jomā	Uzsākot atlasī, ir pilnveidots un VARAM tīmekļvietnē ievietots atlasē nolikums. Noteikti EP Ainavas balvas Latvijas nacionālās atlasē uzvarētāji 2024. un 2026. gados, kuru pieteikumi iesniegti vērtēšanai EP	2024., 2026.gads	VARAM	Koordinācijas padome	Izpildē 2025. gadā plānots organizēt Latvijas nacionālās atlasē pieteikumu iesniegšanu
1.5.	Izveidot EP Ainavas balvas Latvijas nacionālajā atlasē pieteikto projektu digitālu katalogu	Veicināta plānošanas reģionu, pašvaldību un NVO aktivitāte daudzveidīgu projektu un pētījumu īstenošanā un popularizēšanā ainavu jomā	Vienuviet apkopota informācija par visiem EP Ainavas balvas Latvijas nacionālajā atlasē iesniegtajiem projektiem	2026.gada 2.pusgads	VARAM	Plānošanas reģioni, pašvaldības, NVO, kas ir pieteikušas projektus EP Ainavas balvas nacionālajām atlasēm	Izpile nav uzsākta
1.6.	Īstenojot foto monitoringa demonstrācijas projektu, sagatavot vadlīnijas foto monitoringa īstenošanai vietējā mērogā	Padziļinās sabiedrības izpratni par ainavu mainību un to ietekmējošiem faktoriem	Uzsākts foto monitoringa demonstrācijas projekts konkrētā Latvijas pašvaldībā un sagatavotas vadlīnijas foto monitoringa īstenošanai vietējā mērogā	2024.- 2027.gads	VARAM	UNESCO LNK, demonstrācijas projekta pašvaldība	Izpile nav uzsākta – tiek meklēts finansējuma avots

1.7.	Piedalīties LKK iekļauto ainavu vērtību popularizēšanā ¹	Pieaug sabiedrības un ainavu pārvaldības speciālistu informētība par LKK iekļautajām ainavām	Skolēnu konkursos par LKK iekļauti jautājumi par LKK sadaļu "Ainavas"	2024.-2027.gads	VARAM, KM	LNB	Izpildē Veikta saziņa ar LKK skolēnu konkursa organizatoriem, publicēta konkursa pieteikuma informācija Latvijas ainavu atlantā, šobrīd notiek konkursa posmi.
------	---	--	---	-----------------	-----------	-----	--

2. rīcības virziens "Ainavu pārvaldībā iesaistīto speciālistu apmācības un ainavu pētniecības uzlabošana"

2. rīcības virziena politikas rezultāts:

Uzlabotas ainavu pārvaldībā iesaistīto speciālistu zināšanas par ainavām, noorganizēti:

- 7 semināri un 2 zinātniski praktiskas konferences par aktuāliem jautājumiem ainavu pētniecības un pārvaldības jomā

2.1.	Nodrošināt metodisku un konsultatīvu atbalstu par digitālā ainavu atlanta lietošanu ainavu pārvaldībā iesaistītiem speciālistiem visos pārvaldības līmeņos	Uzlabota ainavu pārvaldībā iesaistīto speciālistu informētība par ainavu vērtībām un raksturojumu	Noorganizēts 1 seminārs par digitālā ainavu atlanta lietošanu	2024.gada 1.pusgads	VARAM	APP AREI, LBTU	Izpildīts Noorganizēts tiešsaistes seminārs pat digitālā ainavu atlanta lietošanu https://www.varam.gov.lv/lv/istenotas-aktivitates
2.2.	Veikt ainavu pētījumus dažādos mērogos lauku un pilsētvidē ar mērķi to rezultātus iekļaut politikas un teritorijas attīstības plānošanas dokumentu projektos	Pilnveidota ainavu pētījumu metodika lauku un pilsētvidē	Sagatavoti 2 tematisko plānojumu projekti, 1 rīcības plāna projekts par pilsētvides zaļo infrastruktūru un 1 piekrastes ainavu izvērtējums KPR teritorijā	2027. gada 2. pusgads	VARAM, KPR, BEF	Cēsu, Valmieras novadi, Rīgas valstspilsēta	Izpildē - LIFE LATESTadapt projekta ietvaros ir jau uzsākti izstrāde 3 zaļināšanas plāniem. - Baltijas vides forums ir sagatavojis ainavu novērtējumu visai Latvijas piekrastei. Novērtējums tiks ietverts arī Latvijas ainavu atlantā.
2.3.	Organizēt divas zinātniski praktiskas konferences par	Popularizēti ainavu pētījumu rezultāti un to izmantošanas iespējas	Noorganizētas divas zinātniski praktiskas konferences	2025.	VARAM	KPR, BEF, LAAA,	Izpile nav uzsākta

¹1.7. pasākums tiek īstenots Kultūrpolitikas plāna projekta (23-TA-1574) 5.5.3.pasākuma "Turpināt attīstīt un papildināt Latvijas kultūras kanona (LKK) digitālo platformu www.kulturaskanons.lv, nodrošināt LKK popularizācijas pasākumus, tostarp īstenot ikgadējo konkursu jauniešiem par LKK" ietvaros

	aktuālām ainavu jomas tēmām un pētījumiem	teritorijas plānošanā un sabiedrības informēšanā		2.pusgadā, 2027. gada 2. pusgadā		LBTU, LU, ViA	
2.4.	Organizēt seminārus ainavu pārvaldībā iesaistītiem speciālistiem par aktuāliem jautājumiem ainavu novērtēšanas un plānošanas jomā, t.sk. par zaļās infrastruktūras plānošanu	Pilnveidotas ainavu pārvaldībā iesaistīto speciālistu zināšanas par aktuāliem jautājumiem ainavu novērtēšanas un plānošanas jomā	Noorganizēti 6 semināri	2025.-2027. gads	VARAM	Koordinācijas padome	Izpildē - Plānoti semināri jau no 2025. gada sadarbībā ar Baltijas vides forumu un LIFE LATESTadapt projekta partneriem.
Brīvprātīgās iniciatīvas							
2.5.	Integrēt ainavu plānošanu augstskolu mācībuursos, izmantojot pētījumu programmas rezultātus, t.sk. digitālo Latvijas ainavu atlantu	Uzlabotas studentu zināšanas par ainavu plānošanu	Pamatojoties uz Augstskolu likumā noteikto augstskolu autonomiju, rezultāta rādītāju (apmācīto studentu skaitu) nosaka katra augstskolas, kuras mācībuursos tiek integrēti ainavu jautājumi	2024.-2027.gads		LBTU, LU, ViA	Izpildē Noorganizētas tikšanās ar augstskolu pārstāvjiem un pasniedzējiem: - 23.08.2024. ar LBTU pārstāvjiem - 10.09.2024. ar RTU ADI pārstāvjiem - 31.10.2024. ar LU pārstāvjiem - 14.05.2025. tiks prezentēts Latvijas ainavu atlants RTU ADI - Turpinās citu augstskolu uzrunāšana, lai veidotu ciešāku sadarbību un informētu par jaunumiem.
2.6.	Sagatavot un publicēt lauku un pilsētvides ainavu novērtēšanai un plānošanai veltītas publikācijas, t.sk. žurnālā Landscape Architecture and Art	Popularizēti pētījumu programmas un projektu ietvaros veikto pētījumu rezultāti	3 publikācijas par pētījumu programmas un projektu ietvaros veikto pētījumu rezultātiem	2024.-2027.gads		LBTU, LU, ViA, APP AREI	Izpildē

3.rīcības virziens “Ainavu pārvaldības uzlabošana”

3.rīcības virziena politikas rezultāti:

- Uzlabota sadarbība institūciju un sabiedrības starpā - izveidota pastāvīga starpinstitucionāla Ainavu pārvaldības koordinācijas padome
- Izveidoti 2 jauni ainavu pārvaldības instrumenti:

- nacionālas nozīmes ainaviski vērtīgo teritoriju pārvaldības un atbalsta modelis un integrētas vadlīnijas konkrētu nacionālas nozīmes ainaviski vērtīgo teritoriju attīstībai un plānošanai

vadlīnijas par zaļās infrastruktūras plānošanu, t.sk. pilsētvidē

3.1.	Izveidot Ainavu pārvaldības koordinācijas padomi, tās ietvaros nodrošinot ainavu pārvaldības terminu pilnveidošanu, priekšlikumu gatavošanu MKN Nr.240 grozījumiem par ainavu un zaļās infrastruktūras plānošanu, nacionālas nozīmes ainaviski vērtīgo teritoriju pārvaldības un atbalsta modeļa izstrādi, priekšlikumu sagatavošanu par ainavu novērtējumu ĪADT dabas aizsardzības plānos, kā arī ĪADT aizsargājamo ainavu apvidus kategorijas nosaukuma atbilstības izvērtējamu šo teritoriju izveides mērķim	Uzlabota ainavu pārvaldībā iesaistīto institūciju, plānošanas reģionu, pašvaldību un NVO sadarbība	Noorganizētas vismaz 2 sanāksmes gadā, to ietvaros pilnveidojot ainavu pārvaldības terminus, sagatavojot priekšlikumus MKN nr.240 grozījumiem par ainavu un zaļās infrastruktūras plānošanu, izstrādājot nacionālas nozīmes ainaviski vērtīgo teritoriju pārvaldības un atbalsta modeli, priekšlikumus par ainavu novērtējumu ĪADT dabas aizsardzības plānos, kā arī izvērtējot ĪADT aizsargājamo ainavu apvidus kategorijas nosaukuma atbilstību šo teritoriju izveides mērķim	2024.-2027.gads	VARAM	Ainavu pārvaldības koordinācijas padome	Izpildē 2024. gada 15. augustā apstiprināts nolikums un rīkojums Ainavu pārvaldības koordinācijas padomes izveidei. <ul style="list-style-type: none"> - 27.08.2024. noorganizēta 1. padomes sēde. - 11.11.2024. noorganizēta 2. padomes sēde. - Diskutēts pat NNAV konceptu un priekšlikumiem to ietveršanai normatīvajā regulējumā.
3.2.	Sagatavot vadlīnijas zaļās infrastruktūras plānošanai pilsētvidē, pamatojoties uz	Paplašinātas ainavu pārvaldībā iesaistīto speciālistu zināšanas par zaļās infrastruktūras	Sagatavotas vadlīnijas par zaļās infrastruktūras plānošanu, t.sk. pilsētvidē	2027.g. 1.pusgads	VARAM, BEF	Cēsu, Valmieras novadi,	Izpilde nav uzsākta Vadlīnijas tiks veidotas kā daļa no LIFE LATESTadapt projekta rezultātiem

	demonstrācijas projektiem Cēsu un Valmieras pilsētās, kā arī Rīgas valstspilsētā	plānošanu, t.sk. pilsētvidē				Rīgas valsts pilsēta	
3.3.	Izstrādāt vadlīnijas ainavu vērtēšanai pilsētvidē	Uzlabota ainavu novērtēšanas metodika pilsētvidē, t.sk. vēsturiskajā apbūvē	Izstrādātas vadlīnijas ainavu vērtēšanai pilsētvidē, t.sk. vēsturiskajā apbūvē	2026.gada 2.pusgads	VARAM	Ainavu pārvaldības koordinācijas padome	Izpilde nav uzsākta – tiek meklēts finansējuma avots
3.4.	Vadlīnijās par pašvaldību nolikumu izstrādi līdzdalības budžeta pieteikumu atbalstam ietvert ieteikumu sabiedrības balsošanai virzāmo projektu atlases procesā vērtēt projektu potenciālo ietekmi uz ainavu kvalitāti, ņemot vērā Eiropas zaļā kursa uzstādījumus	Paplašinās sabiedrības iespējas saņemt atbalstu projektiem, kas uzlabo ainavu kvalitāti, tai skaitā publiskajā ārtelpā, ņemot vērā Eiropas zaļā kursa uzstādījumus	Vadlīnijās par pašvaldību nolikumu izstrādi līdzdalības budžeta pieteikumu atbalstam ietverts ieteikums sabiedrības balsošanai virzāmo projektu atlases procesā vērtēt projektu potenciālo ietekmi uz ainavu kvalitāti, ņemot vērā Eiropas zaļā kursa projektiem, kas pieteikumu atbalstam	2024.gada 2.pusgads	VARAM	NVO	Izpildē
Brīvprātīgās iniciatīvas							
3.5.	Identificēt un pašvaldību teritorijas plānojumos iekļaut ainaviski vērtīgas teritorijas	Teritorijas attīstības plānošanas procesa ietvaros pašvaldībās apzinātas, novērtētas ainavas. Ainaviski vērtīgas teritorijas ar īpašiem noteikumiem to izmantošanai un apbūvei nostiprinātas pašvaldību teritorijas plānojumos	Saskaņā ar Pašvaldību likumu zemes izmantošanas noteikšana ir pašvaldības autonomā funkcija. Lēmums par ainaviski vērtīgu teritoriju identificēšanu un iekļaušanu teritorijas plānojumā ir katras pašvaldības kompetence. Līdz ar to rezultāta rādītājs nacionālā līmenī netiek noteikts	Līdz 2027.gada 2. pusgadam atbilstoši pašvaldību lēmumiem teritorijas attīstības plānošanas jomā	Pašvaldības	KPR, LPR, RPR, VPR, ZPR, NVO	Izpildē
3.6.	Plānošanas reģionu teritorijas attīstības plānošanas dokumentos iekļaut ainaviski vērtīgas teritorijas	Teritorijas attīstības plānošanas procesa ietvaros apzinātas un novērtētas ainavu	Ainaviski vērtīgas teritorijas nostiprinātas plānošanas reģionu teritorijas attīstības plānošanas dokumentos, t.sk.	Līdz 2027.gada 2. pusgadam atbilstoši plānošanas	KPR, LPR, RPR, VPR, ZPR	VARAM, NVO	Izpildē KPR izstrādā tematisko plānojumu Kurzemes piekrastei, tai skaitā iekļaujot ainavu sadaļu.

	vērtības plānošanas reģionu mērogā	nepieciešamības gadījumos izstrādāti tematiskie plānojumi	reģionu lēmumiem teritorijas attīstības plānošanas jomā				
3.7.	Nolūkā uzlabot iedzīvotāju dzīves vides kvalitāti, ņemot vērā socioekonomiskos aspektus, kā arī veicināt tūrisma attīstību, bioreģionu izveides konceptā iekļaut nosacījumus attiecībā uz ainavu kvalitātes aspektiem ²	Ainavu kvalitāte ir novērtēta kā būtisks teritorijas attīstības un dzīves vides kvalitātes aspekts	Ainavu kvalitātes aspekti iekļauti izstrādātajos ieteikumos par bioreģionu attīstības koncepta izveidi Latvijā un rekomendācijās politikas veidotājiem un projekta mērķa grupām	2025.g. 2.pusgads	LBTU	ZM	Izpildē

4. rīcības virziens “Ainavu kvalitātes uzlabošana”

4.rīcības virziena politikas rezultāts:

Uzlabota ainavu kvalitāte - īstenoti projekti ainavu kvalitātes uzlabošanai³

4.1.	Īstenot projektus publiskās ārtelpas attīstībai pilsētu funkcionālajās teritorijās ⁴	Uzlabota ainavu kvalitāte pilsētu funkcionālajās teritorijās	5.1.1.3.SAMP "Publiskās ārtelpas attīstība" ietvaros kopumā īstenoti vismaz 30 projekti, jaunizveidojot vai atjaunojot atvērtās zonas	2027. gada 2.pusgads	VARAM, pašvaldības	KM, LAAA	Izpildē 2024.gadā noslēgta atlase, apstiprināti un īstenošanā 48 projekti https://www.cfla.gov.lv/lv/5-1-1-3
------	---	--	---	----------------------	--------------------	----------	--

² Bioreģionu attīstības koncepts tiek izstrādāts Latvijas Zinātnes padomes Fundamentālo un lietišķo pētījumu programmas projekta “Bio-reģioni kā integrēta stratēģija ilgtspējīgai lauku teritoriju attīstībai Latvijā” (Izp-2022/1-0519) ietvaros. Informācija par projektu <https://www.lbtu.lv/lv/projekti/apstiprinatie-projekti/2023/bio-regioni-ka-integreta-strategija-ilgtspējigai-lauku>

³ Publiskās vides kvalitātes uzlabošanas nolūkā **Kultūras pieminekļu konservācijas un restaurācijas programmas ietvaros** tiek sniegts finansiāls atbalsts arī kultūras pieminekļu privātpašniekiem. Minēto programmu administrē NKMP, **plašāka informācija par programmu pieejama** <https://www.nkmp.gov.lv/lv/kulturas-piemineklu-konservacijas-un-restauracijas-programma>

⁴MK 2023. gada 6. jūnija noteikumi Nr. 291 “Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam 5.1.1. specifiskā atbalsta mērķa "Vietējās teritorijas integrētās sociālās, ekonomiskās un vides attīstības un kultūras mantojuma, tūrisma un drošības veicināšana pilsētu funkcionālajās teritorijās" 5.1.1.3. pasākuma "Publiskās ārtelpas attīstība" īstenošanas noteikumi”

		(publiskās teritorijas) pilsētvidē 117 666 m ² platībā					
4.2.	Īstenot dabā balstītu risinājumu projektus, respektējot ainavu vērtības ⁵	Uzlabota ainavu kvalitāte, īstenojot dabā balstītus risinājumus	2.1.3.1.SAMP "Pašvaldību pielāgošanās pasākumi klimata pārmaiņām" ietvaros izstrādātas 15 nacionālās un vietējās stratēģijas, kas vērstas uz pielāgošanos klimata pārmaiņām, un atbilstoši tām īstenoti vismaz 15 projekti, kas ietver arī dabā balstītus risinājumus, respektējot ainavu vērtības	2027. gada 2.pusgads	VARAM, pašvaldības	KPR, LPR, RPR, VPR, ZPR ⁶	Izpildē Izsludināta atlase, kurā pieteikušās 23 pašvaldības. Projektu pieteikumu izvērtēšana līdz 2025.gada 26. februārim. https://www.cfla.gov.lv/lv/jaunums/pielagosanas-klimata-parmainam-ar-es-fondu-atbalstu-pasvaldibas-piesaka-23-projektus
4.3.	Uzlabot publisko ārtelpu Rīgas vēsturiskajā centrā ⁷	Uzlabota pilsētvides ainava Rīgas vēsturiskajā centrā	5.1.1.5.SAMP "Unikāla Eiropas mēroga kultūras mantojuma atjaunošana, lai veicinātu to pieejamību, attīstot kultūras pakalpojumus" ietvaros veikti ieguldījumi Rīgas vēsturiskā centra publiskajā ārtelpā 5 000 000 <i>euro</i> apmērā	2027. gada 2.pusgads	KM	NKMP, Rīgas valstspilsētas pašvaldība	Izpildē
4.4.	Veicināt KLP SP laba lauksaimniecības un vides stāvokļa standarta par minimālo lauksaimniecības zemes daļu, kas atvēlēta ar ražošanu nesaistītām	Nodrošināta ar ražošanu nesaistītu platību vai ainavas elementu izveidošana un/vai saglabāšana aramzemē	4% no KLP SP platību maksājumiem deklarētās aramzemes platības	2027. gada 2.pusgads	ZM	LAD	Izmaiņas!! ar 2025.g. ir atcelts 8.1. LLVS (4.5.) un līdz ar to atbalsts tiks nodrošināts ekoshēmu ietvaros (4.7.punkts)

⁵ MK noteikumu projekts 23-TA-2118 saskaņošanā TAP portālā

⁶ VARAM ierosina 2.1.3.1. SAMP pieteikumu vērtēšanas komisijā iekļaut arī plānošanas reģionu pārstāvjus

⁷ MK 2023.gada 12.septembra noteikumi Nr.530 "Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam 5.1.1. specifiskā atbalsta mērķa "Vietējās teritorijas integrētās sociālās, ekonomiskās un vides attīstības un kultūras mantojuma, tūrisma un drošības veicināšana pilsētu funkcionālajās teritorijās" 5.1.1.5. pasākuma "Unikāla Eiropas mēroga kultūras mantojuma atjaunošana, lai veicinātu to pieklūstamību, attīstot kultūras pakalpojumus"

	platībām vai iezīmēm, ievērošanu ⁸						
4.5.	Veicināt KLP SP laba lauksaimniecības un vides stāvokļa standarta par aizliegumu pārveidot vai apart ekoloģiski jutīgos ilggadīgos zālājus ievērošanu	Lauksaimnieks nepārveido vai neapar ilggadīgā zālāja platību, kas ir atzīta par ekoloģiski jutīgu ilggadīgo zālāju un atrodas Natura 2000 teritorijā vai ārpus tās.	Latvijā nesamazinās ilggadīgo zālāju, kas ir atzīti par ekoloģiski jutīgu ilggadīgo zālāju un atrodas Natura 2000 teritorijā vai ārpus tās, platība	2027. gada 2.pusgads	ZM	LAD	Izpildē
4.6.	Ieviest pasākumus lauksaimniekiem vides un klimata jomā – ekoshēmas	Veicināta kultūraugu dažādošana un daudzveidība aramzemes platībās	842 840 ha – 68 483ha= 774 357 ha	2027. gada 2.pusgads.	ZM	LAD	Izmaiņas!! no 2025. gada tiks izveidota vēl viena jauna ekoshēma – “jaunizveidi ainavas elementi” Izpildē par neražojošām platībām jau ir izveidota ekoshēma = Ekoloģiski nozīmīgas platības - EKO2 https://www.lad.gov.lv/lv/katalogs/klimatiskas-un-vidiskas-shemas-ekoshemas-2024g#2-ekoshemas-atbalsts-par-ekologiski-nozimigu-platibu-eko2
4.7.	Agrovīdes un neienesīgo investīciju pasākumi ES nozīmes bioloģiski vērtīgos zālajos, kā arī Zaļo joslu izveide (Agrovīdes LA10.1.Zaļo joslu	Saglabāti ES nozīmes bioloģiski vērtīgie zālāji un uzlabota to kvalitāte, kā arī izveidotas Zaļās joslas	Zālāju biotopu apsaimniekošanas ietvaros saglabāti 69 144 ha Īstenoti 390 projekti, kuru ietvaros atjaunoti vismaz 2 000 ha	2027. gada 2.pusgads	ZM	LAD	Izpildē paredzēts kopumā īstenot 40 projektus mākslīgo mitrāju izveidei un 390 projektus bioloģiski vērtīgo zālāju atjaunošanai, sākot no 2025.

⁸ 4.4.- 4.8 pasākumi tiek īstenoti KLP SP ietvaros saskaņā ar 2022.gada 13.janvārī Ministru kabinetā atbalstīto informatīvais ziņojumu “Par Latvijas Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģisko plānu 2023.-2027.gadam”, kas pieejams TAP portālā https://tapportals.mk.gov.lv/attachments/legal_acts/document_versions/a6a32f3a-ce2a-4781-ba84-4e677f42e990/download

<p>izveide; LA10.5.Zālāju biotopu apsaimniekošana) un neienesīgo investīciju pasākumi (LA4.6. bioloģiski vērtīgo zālāju atjaunošana)</p>		<p>Izveidoti 6 410 ha Zaļās joslas (tostarp laukmales un buferjoslas)</p>		<p>gada. Agrovides pasākumi tiek ieviesti atbilstoši grafikam</p>
<p>4.8. Īstenot vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas, tostarp teritoriju dabas un kultūras objektu sakārtošanai atbilstoši sabiedrības virzītām vietējās attīstības (SVVA) stratēģijām 2023.–2027. gadam</p>	<p>Uzlabota ainavu kvalitāte un pieejamība plašai sabiedrībai</p>	<p>Īstenoti 50 projekti, lai sakārtotu dabas un kultūras objektu teritorijas atbilstoši sabiedrības virzītām vietējās attīstības (SVVA) stratēģijām 2023.–2027. gadam</p>	<p>2027. gada 2.pusgads ZM LAD, vietējās rīcības grupas</p>	<p>Izpildē paredzēts kopumā īstenot 50 projektus, lai sakārtotu dabas un kultūras objektu teritorijas, sākot no 2024. gada</p>
<p>Brīvprātīgās iniciatīvas</p>				
<p>4.9. Ainavu, tostarp pilsētvides kvalitātes uzlabošanas nolūkā pašvaldībām izveidot finansiālā atbalsta instrumentus, t.sk., programmas, to īstenošanas nosacījumus iekļaujot pašvaldību saistošajos noteikumos</p>	<p>Uzlabota iedzīvotāju dzīves vides kvalitāte</p>	<p>Pašvaldību saistošajos noteikumos nostiprināti atbalsta instrumenti, t.sk. programmas ainavu kvalitātes uzlabošanai, tostarp pilsētvidē</p>	<p>2024.-2027. g. Pašvaldības NVO</p>	<p>Izpildē Valmieras pašvaldībā 2024. gadā no 10. jūlija līdz 12. augustam norisinājās konkurss "Tavs ieguldījums ainavā". Kopā saņemti 27 pieteikumi. Valmieras novada pašvaldība 2024. gadā organizēja arī projektu konkursu "Atbalsts uzņēmējdarbības attīstībai publiski pieejamos vēsturiski nozīmīgos objektos Valmieras novadā". Pēc konkursa vērtēšanas komisijas atzinuma pašvaldība finansējumu piešķir trīs projektiem.</p>

2. Ainavu pārvaldības koordinācijas padomes aktuālie jautājumi 2025. gadā

- Turpināt konceptuāli attīstīt Latvijas ainavu atlantu, tai skaitā organizējot sabiedrības iesaistes kampaņas;
- Turpināt darbu pie NNAVTV pārvaldības modeļa, tai skaitā priekšlikumiem normatīvā regulējuma izmaiņām;
- Vienoties par Eiropas padomes Ainavu balvas nacionālo atlasu un līdzdarboties pretendentu vērtēšanā;
- Sniegt priekšlikumus dabas aizsardzības sistēmas pilnveidei un ainavas komponentei dabas aizsardzības plānos;
- Līdzdarboties semināru un diskusiju koncepta izveidē saistībā ar ainavu pārvaldību un pilsētvides zaļināšanu, tai skaitā Dabas atjaunošanas regulas kontekstā;
- Aktualizēt ainavu nozīmīgumu Līdzdalības budžeta konkursos un citās iniciatīvās pašvaldībās;
- Turpināt veidot ciešāku sadarbību ar citām institūcijām, pētniecības un izglītības iestādēm saistībā ar ainavu pārvaldību.